DIREKTYVOS

KOMISIJOS DIREKTYVA 2010/47/ES

2010 m. liepos 5 d.

kuria prie technikos pažangos priderinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/30/EB dėl Bendrijoje važinėjančių komercinių transporto priemonių techninio patikrinimo keliuose

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2000 m. birželio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/30/EB dėl Bendrijoje važinėjančių komercinių transporto priemonių techninio patikrinimo keliuose [1], ypač į jos 8 straipsnio pirmą dalį,

kadangi:

(1) Siekiant saugumo keliuose, aplinkos apsaugos ir sąžiningos konkurencijos, svarbu užtikrinti, kad eksploatuojamos komercinės transporto priemonės būtų tinkamai techniškai prižiūrimos ir tikrinamos, nes tik taip įmanoma garantuoti saugų transporto priemonių naudojimą eismo sąlygomis, kai jos važinėja Europos Sąjungoje.

(2) Direktyvoje 2000/30/EB nustatyti standartai ir metodai turėtų būti pritaikomi atsižvelgiant į technikos pažangą, ir taip būtų tobulinami Europos Sąjungos keliuose atliekami techniniai patikrinimai.

(3) Siekiant mažinti vairuotojų ir veiklos vykdytojų patiriamas išlaidas ir trumpinti gaišatį, patikrinimai neturėtų trukti ilgiau nei jiems atlikti pagrįstai reikalingą laiką.

(4) Siekiant užtikrinti kiekvienos patikrintos transporto priemonės bandymo rezultatų, defektų ir konkrečių charakteristikų sąsają, turėtų būti parengiama 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta išsamesnė standartizuotoji patikrinimo ataskaita.

(5) Iš tipo patvirtinimo teisės aktuose [2] apibrėžtų kiekvienos kategorijos transporto priemonės techninių reikalavimų matyti, kad šie reikalavimai yra skirtingi. Patikrinimo ataskaita turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista, kad ji atitiktų nurodytas transporto priemonių kategorijas.

(6) Siekiant užtikrinti, kad transporto priemonę būtų galima patikimiau atpažinti, patikrinimo ataskaitoje, be transporto priemonės valstybinio numerio, taip pat turėtų būti nurodomas transporto priemonės identifikavimo numeris (VIN).

(7) Siekiant palengvinti inspektorių nustatytų trūkumų registravimą, antrojoje patikrinimo ataskaitos pusėje turėtų būti pateikiamas išsamus tikrinamų dalykų sąrašas.

(8) Siekiant dar labiau patobulinti keliuose atliekamus techninius patikrinimus, kad būtų atsižvelgiama į technikos pažangą, turėtų būti pradėti taikyti tikrinimo metodai, kuriais būtų tikrinami visi II priede išvardyti dalykai.

(9) Be dalykų, susijusių su sauga, saugumu ir aplinkos apsauga, taip pat turi būti tikrinamos transporto priemonės atpažinimo ženklai siekiant užtikrinti, kad būtų atliekami teisingi patikrinimai, taikomi reikiami standartai ir kad būtų įmanoma registruoti patikrinimo rezultatus ir įgyvendinti kitus teisinius reikalavimus.

(10) Šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2009/40/EB 7 straipsnį įsteigto Direktyvos dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų techninės apžiūros suderinimo su technikos pažanga komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2000/30/EB I ir II priedai iš dalies keičiami pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2012 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

[1] OL L 203, 2000 8 10, p. 1.

[2] 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/46/EB, nustatančios motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindus, (OL L 263, 2007 10 9, p. 1) II priedas.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2010 m. liepos 5 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Direktyvos 2000/30/EB I ir II priedai iš dalies keičiami taip:

1. I priedas pakeičiamas taip:

„*I PRIEDAS*

(priekinė pusė)

TECHNINĖS BŪKLĖS PATIKRINIMO KELIUOSE ATASKAITOS IR TIKRINAMŲ DALYKŲ SĄRAŠO PAVYZDYS

1. Patikrinimo vieta .....
2. Data .....
3. Laikas .....
4. Transporto priemonės šalies ženklas ir valstybinis numeris .....
5. Transporto priemonės identifikavimo numeris (VIN) .....
6. Transporto priemonės kategorija

a) ☐ N2 [a] (nuo 3,5 iki 12 t)
b) ☐ N3[a] (daugiau nei 12 t)
c) ☐ O3[a] (nuo 3,5 iki 10 t)
d) ☐ O4[a] (daugiau nei 10 t)
e) ☐ M2[a] (> 9 sėdimosios vietos[b], iki 5 t)
f) ☐ M3[a] (> 9 sėdimosios vietos[b], daugiau nei 5 t)
g) ☐ kita transporto priemonės kategorija (1 straipsnio 3 dalis)

7. Transporto įmonė
   a) pavadinimas ir adresas .....
   .....
   b) Bendrijos licencijos numeris [c] (Reglamentas (EB) Nr. 1072/2009) .....
8. Vairuotojo pilietybė .....
9. Vairuotojo vardas ir pavardė .....
10. Tikrinamų dalykų sąrašas.....

	Patikrinta [d]	Nepatikrinta	Neatitinka [e]
0) identifikavimas [f]	☐	☐	☐
1) stabdymo įranga	☐	☐	☐
2) vairavimo įrenginiai [f]	☐	☐	☐
3) matomumas [f]	☐	☐	☐
4) apšvietimo įranga ir elektrinė sistema [f]	☐	☐	☐
5) tiltai, ratai, padangos, pakaba [f]	☐	☐	☐
6) važiuoklė ir prie važiuoklės tvirtinami mazgai [f]	☐	☐	☐
7) kita įranga, įskaitant tachografą [f] ir greičio ribotuvą	☐	☐	☐
8) neigiami veiksniai, įskaitant išmetamąsias dujas ir degalų ir (arba) alyvos nuotėkį	☐	☐	☐

11. Patikrinimo rezultatas:
    Draudimas naudoti transporto priemonę, kurioje nustatyta pavojingų defektų ☐
12. Kita informacija ir (arba) pastabos: .....
13. Patikrinimą atlikusi (-ęs) institucija arba pareigūnas ar inspektorius
    Parašai:

Tikrinimą atlikusios institucijos pareigūnas arba inspektorius	Vairuotojas
.....	.....

Pastabos:

(a) Transporto priemonės kategorija pagal Direktyvos 2007/46/EB II priedą (OL L 263, 2007 10 9, p. 1).

(b) Keleivių vietų skaičius, įskaitant vairuotojo vietą (registracijos pažymėjimo S.1 punktas).

(c) Jei yra.

(d) „Patikrinta“ – patikrinta bent vienas arba daugiau Direktyvos 2009/40/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2010/48/ES, II priede išvardytų šios grupės dalykų.

(e) Defektai nurodyti atvirkščiojoje pusėje.

(f) Bandymo metodai ir defektų vertinimo gairės pagal Direktyvos 2010/40/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2010/48/ES, II priedą.

(atvirkščioji pusė)

0. **TRANSPORTO PRIEMONĖS IDENTIFIKAVIMO DUOMENYS**

0.1. Valstybinio numerio ženklai

0.2. Transporto priemonės identifikavimo ir (arba) važiuoklės serijos numeris

1. **STABDYMO ĮRANGA**

1.1. Mechaninė būklė ir veikimas

1.1.1. Darbinio stabdžio pedalo ašis

1.1.2. Pedalo būklė ir stabdžio įjungimo įtaiso eiga

1.1.3. Vakuuminis siurblys arba kompresorius ir rezervuarai

1.1.4. Nepakankamo slėgio įspėjamasis manometras arba indikatorius

1.1.5. Rankinio stabdžio valdymo vožtuvas

1.1.6. Stovėjimo stabdžio valdymo svirtis, stovėjimo stabdžio reketinis mechanizmas

1.1.7. Stabdymo sistemos čiaupai (atbuliniai vožtuvai, apsauginiai vožtuvai, reguliatoriai)

1.1.8. Priekabų stabdžių jungtys (elektrinės ir pneumatinės)

1.1.9. Suspausto oro balionas

1.1.10. Stabdžių stiprintuvai, pagrindinis cilindras (hidraulinės sistemos)

1.1.11. Standūs stabdžių sistemos vamzdeliai

1.1.12. Lanksčios stabdžių sistemos žarnelės

1.1.13. Stabdžių antdėklai ir trinkelės

1.1.14. Stabdžių būgnai, stabdžių diskai

1.1.15. Stabdžių lynai, stabdžių trauklės, svirtys, jungtys

1.1.16. Stabdžių cilindrai (įskaitant stabdymo mechanizmą su spyruokliniu energijos akumuliatoriumi ar hidraulinius cilindrus)

1.1.17. Stabdymo jėgos reguliatorius

1.1.18. Tarpo reguliatoriai ir indikatoriai

1.1.19. Stabdžio-lėtintuvo sistema (jeigu įrengta arba jeigu privalo būti įrengta)

1.1.20. Automatinis priekabos stabdžių veikimas

1.1.21. Visa stabdymo sistema

1.1.22. Patikrinimo jungtys

1.2. Darbinio stabdžio veikimas ir veiksmingumas

1.2.1. Veikimas

1.2.2. Veiksmingumas

1.3. Atsarginio (avarinio) stabdžio veikimas ir veiksmingumas

1.3.1. Veikimas

1.3.2. Veiksmingumas

1.4. Stovėjimo stabdžio veikimas ir veiksmingumas

1.4.1. Veikimas

1.4.2. Veiksmingumas

1.5. Stabdžio-lėtintuvo sistemos veikimas

1.6. Stabdžių su antiblokavimo įtaisu sistema

2. **VAIRAVIMO ĮRENGINIAI**

2.1. Mechaninė būklė

2.1.1. Vairo reduktoriaus būklė

2.1.2. Vairo reduktoriaus korpuso įtvirtinimas

2.1.3. Vairo mechanizmo jungčių būklė

2.1.4. Vairo mechanizmo jungčių veikimas

2.1.5. Vairo stiprintuvas

2.2. Vairaratis ir vairo kolonėlė

2.2.1. Vairaračio būklė

2.2.2. Vairo kolonėlė

2.3. Vairo mechanizmo laisvumas

2.4. Priekinių ratų nustatymo kampų sureguliavimas

2.5. Priekabos vairuojamosios ašies sukamoji platforma

3. **MATOMUMAS**

3.1. Matymo laukas

3.2. Stiklo būklė

3.3. Galinio vaizdo veidrodžiai

3.4. Priekinio stiklo valytuvai

3.5. Priekinio stiklo apliejiklis

3.6. Apipūtimo sistema

4. **ŽIBINTAI, ATŠVAITAI, ELEKTROS ĮRANGA**

4.1. Priekiniai žibintai

4.1.1. Būklė ir veikimas

4.1.2. Sureguliavimas

4.1.3. Įjungimas ir išjungimas

4.1.4. Atitiktis reikalavimams

4.1.5. Lygio reguliavimo įtaisai

4.1.6. Priekinių žibintų valymo įtaisas

4.2. Priekiniai ir galiniai gabarito žibintai, išilginio ir skersinio kontūro gabarito žibintai

4.2.1. Būklė ir veikimas

4.2.2. Įjungimas ir išjungimas

4.2.3. Atitiktis reikalavimams

4.3. Stabdymo signalo žibintai

4.3.1. Būklė ir veikimas

4.3.2. Įjungimas ir išjungimas

4.3.3. Atitiktis reikalavimams

4.4. Posūkio rodiklių ir avarinės signalizacijos žibintai

4.4.1. Būklė ir veikimas

4.4.2. Įjungimas ir išjungimas

4.4.3. Atitiktis reikalavimams

4.4.4. Mirksėjimo dažnis

4.5. Priekiniai ir galiniai rūko žibintai

4.5.1. Būklė ir veikimas

4.5.2. Sureguliavimas

4.5.3. Įjungimas ir išjungimas

4.5.4. Atitiktis reikalavimams

4.6. Atbulinės eigos žibintai

4.6.1. Būklė ir veikimas

4.6.2. Įjungimas ir išjungimas

4.6.3. Atitiktis reikalavimams

4.7. Galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo žibintas

4.7.1. Būklė ir veikimas

4.7.2. Atitiktis reikalavimams

4.8. Atšvaitai, matomumo gerinimo ženklai ir galiniai ženklinimo skydeliai

4.8.1. Būklė

4.8.2. Atitiktis reikalavimams

4.9. Privalomosios apšvietimo įrangos signalinės lemputės

4.9.1. Būklė ir veikimas

4.9.2. Atitiktis reikalavimams

4.10. Elektros jungtys tarp vilkiko ir priekabos arba puspriekabės

4.11. Elektros instaliacija

4.12. Neprivalomieji žibintai ir atšvaitai

4.13. Elektros akumuliatorius

5. **TILTAI, RATAI, PADANGOS IR PAKABA**

5.1. Tiltai

5.1.1. Ašys

5.1.2. Ašigaliai

5.1.3. Ratų guoliai

5.2. Ratai ir padangos

5.2.1. Rato stebulė

5.2.2. Ratai

5.2.3. Padangos

5.3. Pakabos sistema

5.3.1. Spyruoklės ir stabilizatorius

5.3.2. Amortizatoriai

5.3.3. Kardaninio veleno vamzdis, stūmikliai, skersinės ir išilginės pakabos svirtys

5.3.4. Pakabos šarnyrai

5.3.5. Pneumatinė pakaba

6. **VAŽIUOKLĖ IR PRIE VAŽIUOKLĖS TVIRTINAMI MAZGAI**

6.1. Važiuoklė arba rėmas ir prie jų tvirtinami mazgai

6.1.1. Bendra būklė

6.1.2. Išmetimo vamzdžiai ir duslintuvai

6.1.3. Degalų bakas ir vamzdeliai (įskaitant šildymo degalų baką ir vamzdelius)

6.1.4. Buferiai, šoniniai ir galiniai apsaugos nuo palindimo po transporto priemone įtaisai

6.1.5. Atsarginio rato laikiklis

6.1.6. Sukabinimo įtaisai ir vilkimo įranga

6.1.7. Transmisija

6.1.8. Variklio tvirtinimo dalys

6.1.9. Variklio veikimas

6.2. Kabina ir kėbulas

6.2.1. Būklė

6.2.2. Tvirtinimas

6.2.3. Durys ir durų fiksatoriai

6.2.4. Grindys

6.2.5. Vairuotojo sėdynė

6.2.6. Kitos sėdynės

6.2.7. Vairavimo priemonės

6.2.8. Kabinos laipteliai

6.2.9. Kiti vidaus ir išorės įtaisai ir įranga

6.2.10. Purvasaugiai (sparnai), apsaugos nuo aptaškymo įtaisai

7. **KITA ĮRANGA**

7.1. Saugos diržai ir (arba) sagtys

7.1.1. Įtvirtinimo patikimumas

7.1.2. Būklė

7.1.3. Saugos diržo įtempimo ribotuvas

7.1.4. Saugos diržo įtempimo įtaisai

7.1.5. Saugos oro pagalvė

7.1.6. Papildomos apsaugos sistemos (angl. SRS)

7.2. Gesintuvas

7.3. Spynelės ir apsaugos nuo vagystės įtaisas

7.4. Avarinio sustojimo ženklas

7.5. Pirmosios pagalbos vaistinėlė

7.6. Ratų atsparos

7.7. Garsinis signalas

7.8. Spidometras

7.9. Tachografas

7.10. Greičio ribotuvas

7.11. Ridos skaitiklis

7.12. Elektroninė stabilumo kontrolė (angl. ESC)

8. **TRIUKŠMAS**

8.1. Triukšmo slopinimo sistema

8.2. Išmetamieji teršalai

8.2.1. Benzininio variklio išmetamieji teršalai

8.2.1.1. Išmetamųjų teršalų kontrolės įranga

8.2.1.2. Išmetamieji dujiniai teršalai

8.2.2. Dyzelinių variklių išmetamieji teršalai

8.2.2.1. Išmetamųjų teršalų kontrolės įranga

8.2.2.2. Išmetamųjų dujų neskaidrumas

8.3. Elektromagnetinių trukdžių slopinimas

8.4. Kiti su aplinka susiję dalykai

8.4.1. Matomi dūmai

8.4.2. Skysčių nuotėkis“

2) II priedas pakeičiamas taip:

„II PRIEDAS

TURINYS

1. ĮVADAS

2. PATIKRINIMO REIKALAVIMAI

1. Stabdymo įranga

8. Neigiami veiksniai

1. ĮVADAS

Šiame priede nustatomos taisyklės, pagal kurias keliuose atliekamas techninis stabdžių sistemų bandymas ir (arba) jų tikrinimas ir nustatomas išmetamųjų teršalų kiekis. Atliekant patikrinimus keliuose naudoti įrangą neprivaloma. Tačiau patikrinimų, kuriuos atliekant naudojama įranga, kokybė būna aukštesnė, todėl rekomenduojama ją naudoti, jei įmanoma.

Dalykai, kuriuos galima patikrinti tik naudojant įrangą, pažymėti raide **(E)**.

Jeigu nurodyta, kad patikros metodas yra vizuali apžiūra, tai reiškia, kad be vizualios apžiūros tikrintojas, jeigu galima, taip pat turėtų pamėginti tuos tikrinamus dalykus valdyti, įvertinti triukšmą arba taikyti kitas tinkamas patikros priemones nenaudodamas įrangos.

2. PATIKRINIMO REIKALAVIMAI

Atliekant techninius patikrinimus keliuose, galima tikrinti toliau išvardytus dalykus ir naudoti toliau nurodytus metodus. Trūkumai yra defektų, kuriuos galima nustatyti, pavyzdžiai.

Dalykas	Metodas	Trūkumai
1. STABDYMO ĮRANGA		
1.1. Mechaninė būklė ir veikimas		
1.1.1. Darbinio stabdžio pedalo ašis	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant. Pastaba. Transporto priemonės, kuriose įrengtos stabdžių sistemos su stiprintuvais, turėtų būti tikrinamos esant išjungtam varikliui.	a) Per didelė ašies įvarža. b) Ašis nusidėvėjusi arba pernelyg laisva.
1.1.2. Pedalo būklė ir stabdžių įjungimo įtaiso eiga	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant. Pastaba. Transporto priemonės, kuriose įrengtos stabdžių sistemos su stiprintuvais, turėtų būti tikrinamos esant išjungtam varikliui.	a) Pernelyg didelė arba nepakankama laisvoji eiga. b) Stabdžių valdiklis išsijungia ne pagal reikalavimus. c) Nėra stabdžių pedalo paviršiaus slidumą mažinančios priemonės, ji atsilaisvinusi arba jos paviršius lygiai nudilęs.
1.1.3. Vakuuminis siurblys arba kompresorius ir rezervuarai	Apžiūrėti sudedamąsias dalis esant įprastam darbiniam slėgiui. Patikrinti prie kiek laiko pasiekiama saugi darbinio išretėjimo arba oro slėgio vertė ir įspėjamojo įtaiso, kontūrų apsauginio vožtuvo ir slėgio sumažinimo vožtuvo veikimą.	a) Įsijungus įspėjamajam įtaisui (arba kai manometras rodo nesaugią vertę) oro slėgio arba išretėjimo nepakanka stabdžiams įjungti nors du kartus. b) Laikas, per kurį pasiekiama saugi darbinio oro slėgio arba išretėjimo vertė, neatitinka reikalavimų [a].

Dalykas		Metodas	Trūkumai
			c) Neveikia kontūrų apsauginis vožtuvas arba slėgio sumažinimo vožtuvas. d) Oro nuotėkis, dėl kurio pastebimai sumažėja slėgis, arba girdimas oro nuotėkis. e) Išorinis pažeidimas, dėl kurio gali pablogėti stabdžių sistemos veikimas.
1.1.4.	Nepakankamo slėgio įspėjamasis manometras arba indikatorius	Patikrinti veikimą	Manometras arba indikatorius veikia blogai arba yra sugedęs.
1.1.5.	Rankinio stabdžio valdymo vožtuvas	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant.	a) Valdymo įtaisas įtrūkęs, pažeistas arba pernelyg susidėvėjęs. b) Valdymo įtaisas nepatikimai pritvirtintas ant vožtuvo arba nepatikimai pritvirtintas vožtuvas. c) Atsilaisvinusios jungtys arba yra nuotėkis iš sistemos. d) Veikimas netinkamas.
1.1.6.	Stovėjimo stabdžio valdymo svirtis, stovėjimo stabdžio reketinis mechanizmas	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant.	a) Reketinis mechanizmas fiksuojamas netinkamai. b) Pernelyg didelis svirties ašies arba reketinio mechanizmo susidėvėjimas. c) Dėl svirties pernelyg didelės eigos galima spręsti, kad sureguliuota netinkamai. d) Valdymo įtaiso nėra, jis pažeistas arba neveikia. e) Netinkamas veikimas, įspėjamasis indikatorius rodo netinkamą veikimą.
1.1.7.	Stabdymo sistemos čiaupai (atbuliniai vožtuvai, apsauginiai vožtuvai, reguliatoriai)	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant.	a) Čiaupas pažeistas arba oro nuotėkis per didelis. b) Iš kompresoriaus išmetama per daug alyvos. c) Čiaupas nepatikimai arba netinkamai pritvirtintas. d) Hidraulinių stabdžių skysčio nuotėkis.
1.1.8.	Priekabos stabdžių jungtys (elektrinės ir pneumatinės)	Atjungti ir vėl prijungti visas stabdžių sistemos jungtis, kuriomis vilkikas sujungtas su priekaba.	a) Sugedęs čiaupas arba automatinis sandarinimo vožtuvas. b) Čiaupas arba vožtuvas nepatikimai arba netinkamai pritvirtintas. c) Per didelis nuotėkis. d) Sujungta netinkamai arba neprijungta. e) Netinkamas veikimas.
1.1.9.	Suspausto oro balionas	Apžiūrėti	a) Balionas apgadintas, pažeistas korozijos arba nesandarus. b) Neveikia išleidimo čiaupas. c) Balionas nepatikimai arba netinkamai pritvirtintas.
1.1.10.	Stabdžių stiprintuvai, pagrindinis cilindras (hidraulinės sistemos)	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant.	a) Stiprintuvas sugedęs arba neveiksmingas. b) Pagrindinis cilindras sugedęs arba nesandarus.

Dalykas	Metodas	Trūkumai
		c) Pagrindinis cilindras nepatikimai pritvirtintas. d) Trūksta stabdžių skysčio. e) Nėra pagrindinio cilindro rezervuaro dangtelio. f) Šviečia arba neveikia stabdžių skysčio signalinė lemputė. g) Netinkamai veikia stabdžių skysčio lygio įspėjamasis įtaisas.
1.1.11. Standūs stabdžių sistemos vamzdeliai	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant.	a) Didelis gedimo arba plyšimo pavojus. b) Nuotėkis iš vamzdelių arba jungčių. c) Vamzdeliai pažeisti arba per daug paveikti korozijos. d) Vamzdeliai ne savo vietoje.
1.1.12. Lanksčios stabdžių sistemos žarnelės	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant.	a) Didelis gedimo arba plyšimo pavojus. b) Stabdžių žarnelės pažeistos, nutrintos, susisukusios ar per trumpos. c) Nuotėkis iš žarnelių arba jungčių. d) Žarnelės išsipučia veikiant slėgiui. e) Žarnelės akytos.
1.1.13. Stabdžių antdėklai ir trinkelės	Apžiūrėti	a) Per didelis antdėklo arba trinkelės nusidėvėjimas. b) Antdėklo arba trinkelės užteršimas (alyva, tepalu ir t. t.). c) Nėra antdėklo arba trinkelės.
1.1.14. Stabdžių būgnai, stabdžių diskai	Apžiūrėti	a) Būgnas arba diskas pernelyg nusidėvėjęs, subraižytas, įtrūkęs, nepatikimai įtvirtintas ar suskilęs. b) Būgno arba disko užteršimas (alyva, tepalu ir t. t.). c) Nėra būgno arba disko. d) Nepatikimai pritvirtintas pagrindas.
1.1.15. Stabdžių lynai, trauklės, svirtys, jungtys	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant.	a) Lynas pažeistas arba surištas. b) Sudedamoji dalis per daug nusidėvėjusi ar pažeista korozijos. c) Lynas, trauklė arba jungtis nepatikimai įtvirtinti. d) Lyno kanalas pažeistas. e) Ribojamas stabdžių sistemos dalių laisvas judėjimas. f) Neįprasta svirčių arba jungčių eiga, iš kurios galima spręsti, kad netinkamai sureguliuota arba kad nusidėvėjimas per didelis.
1.1.16. Stabdžių cilindrai (įskaitant stabdymo mechanizmą su spyruokliniu energijos akumuliatoriumi ar hidraulinius cilindrus)	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant.	a) Cilindras įtrūkęs ar pažeistas. b) Cilindras nesandarus. c) Cilindras nepatikimai arba netinkamai pritvirtintas. d) Cilindras pernelyg pažeistas korozijos.

Dalykas	Metodas	Trūkumai
		e) Nepakankama arba per didelė darbinio stūmoklio arba diafragmos eiga. f) Nėra purvasaugio arba jis pernelyg pažeistas.
1.1.17. Stabdymo jėgos reguliatorius	Apžiūrėti sudedamąsias dalis stabdžių sistemai veikiant.	a) Trauklės defektas. b) Trauklė netinkamai sureguliuota. c) Reguliatorius užstrigęs arba neveikia. d) Reguliatoriaus nėra. e) Nėra informacinės lentelės. f) Duomenys neįskaitomi arba neatitinka reikalavimų ([a]).
1.1.18. Tarpo reguliatoriai ir indikatoriai	Apžiūrėti	a) Reguliatorius pažeistas, užstrigęs arba jo eiga neįprasta, pernelyg nusidėvėjęs arba netinkamai sureguliuotas. b) Reguliatorius sugedęs. c) Reguliatorius netinkamai įrengtas arba pakeistas.
1.1.19. Stabdžio-lėtintuvo sistema (jeigu įrengta arba jeigu privalo būti įrengta)	Apžiūrėti	a) Nepatikimos jungtys arba tvirtinimo detalės. b) Sistema akivaizdžiai sugedusi arba jos nėra.
1.1.20. Automatinis priekabos stabdžių veikimas	Atjungti priekabos stabdžių jungtį nuo vilkiko.	Atjungus priekabą, jos stabdžiai automatiškai nesuveikia.
1.1.21. Visa stabdymo sistema	Vizuali apžiūra	a) Kiti sistemos įtaisai (pvz., užšalimo saugiklis, oro džiovintuvas ir t. t.) pažeisti iš išorės arba paveikti korozijos tiek, kad tai turi neigiamos įtakos stabdymo sistemai. b) Pernelyg didelis oro arba antifrizo nuotėkis. c) Nepatikimai arba netinkamai pritvirtinta bet kuri iš sudedamųjų dalių. d) Netinkamai suremontuota arba pakeista bet kuri iš sudedamųjų dalių.
1.1.22. Patikrinimo jungtys (jeigu yra arba turi būti)	Apžiūrėti	a) Nėra. b) Pažeistos, netinkamos naudoti arba nesandarios.

1.2. Darbinio stabdžio veikimas ir veiksmingumas

1.2.1. Veikimas **(E)**	Išbandyti naudojant statinį stabdžių bandymo įrenginį; stabdymo jėgą palaipsniui didinti iki didžiausios.	a) Nepakankama vieno arba daugiau ratų stabdymo jėga. b) Vieno rato stabdymo jėga nesiekia 70 % kito tos ašies rato didžiausios stabdymo jėgos. c) Stabdymo jėga didėja netolygiai (staiga).

Dalykas	Metodas	Trūkumai
		d) Kurio nors rato stabdžių veikimo delsa. e) Per dideli stabdymo jėgos svyravimai per vieną rato sūkį.
1.2.2. Veiksmingumas **(E)**	Išbandyti naudojant statinį stabdžių bandymo įrenginį ir nustatytą masę.	a) Matavimo prietaisų rodmenys mažesni už toliau nurodytuosius. b) M_1, M_2 ir M_3 kategorijų – 50 % [1] c) N_1 kategorijos – 45 % d) N_2 ir N_3 kategorijų – 43 % [2] e) O_2, O_3 ir O_4 kategorijų – 40 % [3]

1.3. Atsarginio (avarinio) stabdžio veikimas ir veiksmingumas (jeigu tai atskira sistema)

1.3.1. Veikimas **(E)**	Jeigu atsarginė stabdymo sistema atskirta nuo darbinės stabdymo sistemos, taikyti 1.2.1 punkte nurodytą metodą.	a) Nepakankama vieno arba daugiau ratų stabdymo jėga. b) Vieno rato stabdymo jėga nesiekia 70 % kito tos ašies rato didžiausios stabdymo jėgos. c) Stabdymo jėga didėja netolygiai (staiga).
1.3.2. Veiksmingumas **(E)**	Jeigu atsarginė stabdymo sistema atskirta nuo darbinės stabdymo sistemos, taikyti 1.2.2 punkte nurodytą metodą.	Stabdymo jėga nesiekia 50 % [4] darbinio stabdžio stabdymo jėgos, nurodytos 1.2.2 punkte, atsižvelgiant į didžiausią leidžiamą masę arba (puspriekabėms) bendrą leidžiamą ašių apkrovą.

1.4. Stovėjimo stabdžio veikimas ir veiksmingumas

1.4.1. Veikimas **(E)**	Stabdys įjungiamas esant transporto priemonei ant statinio stabdžių bandymo įrenginio.	Stabdys neužblokuoja vieno ar daugiau ratų.
1.4.2. Veiksmingumas **(E)**	Išbandyti naudojant statinį stabdžių bandymo įrenginį ir nustatytą masę.	Neužtikrinamas bet kurios kategorijos transporto priemonės bent 16 % stabdymo veiksmingumas atsižvelgiant į didžiausią leistiną masę arba variklinės transporto priemonės bent 12 % stabdymo veiksmingumas atsižvelgiant į didžiausią leidžiamą transporto priemonių junginio masę (pasirenkama didesnė vertė).
1.5. Stabdžio-lėtintuvo sistemos veikimas	Apžiūrėti ir, jeigu įmanoma, patikrinti, ar sistema veikia.	a) Stabdymo veiksmingumas kinta netolygiai (netaikoma variklinio stabdžio sistemoms). b) Sistema neveikia.
1.6. Stabdžių su antiblokavimo įtaisu sistema	Patikrinti, kaip veikia įspėjamasis įtaisas.	a) Įspėjamasis įtaisas veikia netinkamai. b) Įspėjamasis įtaisas rodo, kad sistema veikia netinkamai.

Dalykas	Metodas	Trūkumai
8. **NEIGIAMI VEIKSNIAI**		
8.2. Išmetamieji teršalai		
8.2.1. Benzininio variklio išmetamieji teršalai		
8.2.1.1. Išmetamųjų teršalų kontrolės įranga	Apžiūrėti	a) Trūksta gamintojo sumontuotos išmetamųjų teršalų kontrolės įrangos arba akivaizdu, kad ji sugedusi. b) Yra nuotėkių, dėl kurių išmetamųjų teršalų kiekio matavimo rezultatai gali būti netikslūs.
8.2.1.2. Išmetamieji dujiniai teršalai **(E)**	Išmatuoti naudojant išmetamųjų dujų analizatorių ir laikantis nustatytų reikalavimų [a]. Jei transporto priemonėje įrengta tinkama diagnostikos sistema (OBD sistema), užuot atlikus išmetamųjų teršalų kiekio matavimą varikliui veikiant tuščiąja eiga ir atsižvelgiant į gamintojo rekomendacijas dėl veikimo režimo nustatymo ir kitus reikalavimus [a] bei įvertinant atitinkamus nuokrypius, išmetamųjų teršalų kontrolės sistemos veikimą galima patikrinti pagal atitinkamus OBD rodmenis ir patikrinti, ar tinkamai veikia OBD sistema. Antraip išmatuoti nuotolinio matavimo įranga ir patvirtinti rezultatą įprastais bandymo metodais.	a) Išmetamųjų dujų kiekis viršija tam tikrus gamintojo nurodytus dydžius b) arba, jeigu tokios informacijos nėra, išmetamas CO kiekis viršija: (1) transporto priemonių, kuriose nėra įrengtos šiuolaikinės išmetamųjų teršalų kontrolės sistemos: — 4,5 % arba — 3,5 %, atsižvelgiant į pirmosios registracijos datą arba į reikalavimuose nurodytą paskirtį [a]; (2) transporto priemonių, kuriose įrengta šiuolaikinė išmetamųjų dujų kontrolės sistema: — varikliui veikiant tuščiąja eiga – 0,5 %, — varikliui veikiant tuščiąja eiga, padidintu sūkių dažniu – 0,3 % arba — varikliui veikiant tuščiąja eiga – 0,3 % [5] — lipsa text atsižvelgiant į pirmosios registracijos datą arba į reikalavimuose nurodytą paskirtį [a]. c) Lambda vertė yra už intervalo 1 ± 0,03 ribų arba neatitinka gamintojo specifikacijų. d) Transporto priemonės diagnostikos sistemos rodmenys patvirtina reikšmingą triktį. e) Iš nuotolinio matavimo įranga nustatytų rezultatų matyti, kad yra reikšmingas reikalavimų neatitikimas.
8.2.2. Dyzelinių variklių išmetamieji teršalai		
8.2.2.1. Išmetamųjų teršalų kontrolės įranga	Apžiūrėti	a) Trūksta gamintojo sumontuotos išmetamųjų teršalų kontrolės įrangos arba akivaizdu, kad ji sugedusi.

Dalykas	Metodas	Trūkumai
		b) Yra nuotėkių, dėl kurių išmetamųjų teršalų kiekio matavimo rezultatai gali būti netikslūs.
8.2.2.2. Išmetamųjų dujų neskaidrumas **(E)**	a) Išmetamųjų dujų neskaidrumą matuoti varikliui laisvai įsibėgėjant (be apkrovos, nuo tuščiosios eigos iki variklio ribinio sūkių dažnio), pavarų perjungimo svirčiai esant neutralioje padėtyje ir nuspaudus sankabą. b) Transporto priemonės veikimo režimo nustatymas prieš tikrinimą. 1. Transporto priemonės gali būti tikrinamos nenustačius veikimo režimo, nors saugos sumetimais reikėtų patikrinti, ar variklis sušilęs ir yra tinkamos mechaninės būklės. 2. Veikimo režimo nustatymo reikalavimai: i) variklis turi būti visiškai sušildytas, pvz., variklio alyvos temperatūra, matuojama zondu alyvos lygio matuoklio vamzdelyje, turi būti ne mažesnė kaip 80 °C arba įprasta darbinė temperatūra (jei darbinė temperatūra mažesnė už nurodytąją), arba turi būti bent lygiavertė variklio bloko temperatūra, išmatuota šiluminio spinduliavimo lygiu. Jeigu dėl transporto priemonės konstrukcijos taip matuoti būtų praktiškai neįmanoma, įprastą variklio darbinę temperatūrą galima nustatyti kitais būdais, pvz., pagal variklio aušinimo ventiliatoriaus veikimą; ii) išmetimo sistema turi būti prapūsta ne mažiau kaip per tris variklio laisvo įsibėgėjimo ciklus arba lygiaverčiu būdu. c) Tikrinimo tvarka. 1. Variklis ir turbininis kompresorius (jei yra) prieš kiekvieną laisvojo įsibėgėjimo ciklą turi veikti tuščiąja eiga. Didelės galios dyzelinių variklių atveju tai reiškia ne mažiau kaip 10 sekundžių pauzę po akceleratoriaus pedalo atleidimo. 2. Kiekvienas laisvojo įsibėgėjimo ciklas turi būti pradedamas greitai ir nuosekliai (greičiau kaip per vieną sekundę), bet ne per staigiai, paspaudžiant akceleratoriaus pedalą iki galo, kad įpurškimo siurblys veiktų didžiausiu pajėgumu. 3. Per kiekvieną laisvojo įsibėgėjimo ciklą, prieš atleidžiant akceleratoriaus	a) Transporto priemonių, įregistruotų ar pirmą kartą pradėtų eksploatuoti po reikalavimuose [a] nustatytos datos, išmetamųjų dujų neskaidrumas viršija lygį, užrašytą ant transporto priemonėje gamintojo įrengtos lentelės; b) jeigu tokios informacijos nėra arba jeigu pagal reikalavimus [a] etaloninių verčių taikyti negalima: — dyzeliniai varikliai be pripūtimo – 2,5 m^{-1}, — varikliai su turbininiu kompresoriumi – 3,0 m^{-1}, arba, jeigu tai reikalavimuose [a] nurodytos transporto priemonės arba transporto priemonės, registruotos arba pradėtos naudoti po reikalavimuose [a] nurodytos datos – — 1,5 m^{-1} [6]. c) Iš nuotolinio matavimo įranga nustatytų rezultatų matyti, kad yra reikšmingas reikalavimų neatitikimas.

Dalykas	Metodas	Trūkumai
	pedalą, variklis turi pasiekti ribinį sūkių dažnį, o transporto priemonės su automatine transmisija – gamintojo nurodytą sūkių dažnį arba, jei tokios informacijos nėra, du trečdalius ribinio sūkių dažnio. Tai galima patikrinti, pvz., stebint variklio sūkių dažnį arba paliekant pakankamai laiko nuo pirmojo akceleratoriaus pedalo paspaudimo iki atleidimo, o M_2, M_3, N_2 ar N_3 kategorijų transporto priemonėms – ne trumpiau kaip 2 sekundes.	
	4. Transporto priemonės pripažįstamos netinkamomis tik jei ne mažiau kaip trijų laisvojo įsibėgėjimo ciklų verčių aritmetinis vidurkis viršija ribinę vertę. Skaičiuojant vidurkį galima neatsižvelgti į matavimo rezultatus, kurie labai skiriasi nuo vidurkio, arba apskaičiuoti vidurkį bet kokiu kitu statistinio skaičiavimo būdu, kuriuo atsižvelgiama į matavimo rezultatų sklaidą. Valstybės narės gali apriboti tikrinimo ciklų skaičių.	
	5. Kad būtų išvengta nereikalingų tikrinimų, valstybės narės gali pripažinti netinkamomis tas transporto priemones, kurių išmatuotos vertės labai viršija ribines vertes po mažiau kaip trijų laisvojo įsibėgėjimo ciklų arba po prapūtimo ciklų. Taip pat nereikalingiems tikrinimams išvengti valstybės narės gali pripažinti tinkamomis tas transporto priemones, kurių išmatuotos vertės yra daug mažesnės už ribines vertes po mažiau kaip trijų laisvojo įsibėgėjimo ciklų arba po prapūtimo ciklų ir atsižvelgiant į atitinkamus leidžiamus nuokrypius.	
	Antraip išmatuoti nuotolinio matavimo įranga ir patvirtinti rezultatą įprastais bandymo metodais.	

([1]) 48 % vertė taikoma transporto priemonėms, kurių stabdžių sistema neturi ABS įtaiso arba kurių tipas buvo patvirtintas iki 1991 m. spalio 1 d.

([2]) 45 % vertė taikoma po 1988 m. įregistruotoms transporto priemonėms arba nuo dienos, nurodytos reglamentuose ([a]) (taikoma vėlesnė data).

([3]) 43 % vertė taikoma puspriekabėms ir priekaboms su grąžulu, įregistruotoms po 1998 m. ar nuo datos, nurodytos reglamentuose ([a]) (taikoma vėlesnė data).

([4]) 2,2 m/s^2 – galioja N_1, N_2 ir N_3 kategorijų transporto priemonėms.

([5]) Transporto priemonės, kurių tipas patvirtintas pagal ribas, nurodytas Direktyvos 70/220/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB arba vėliau, I priedo 5.3.1.4 skirsnio A arba B dalyje, arba kurios pirmą kartą įregistruotos arba pradėtos naudoti po 2002 m. liepos 1 d.

([6]) Tipas patvirtintas laikantis Direktyvos 70/220/EEB I priedo 5.3.1.4 punkto B eilutėje nustatytų apribojimų su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, ar vėlesniais pakeitimais; Direktyvos 88/77/EEB I priedo 6.2.1 punkto B1, B2 ar C eilutės apribojimų su pakeitimais, padarytais Direktyva 1999/96/EB, ar vėlesniais pakeitimais arba pirmą kartą įregistruota ar pradėta eksploatuoti po 2008 m. liepos 1 d.

PASTABOS

([a]) "Reikalavimai" nustatyti tipo patvirtinimo reikalavimais, galiojančiais pirmą kartą registruojant ar pirmą kartą pradedant eksploatuoti, taip pat modifikavimo įpareigojimais arba registravimo šalies nacionalinės teisės aktais."